

R.D. Iacobi Marchantii Vitis Florigera

Marchantius, Jacobus

Coloniae Agrippinae, 1661

11. O Pia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56381](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56381)

rudinem subleuante in terra deferta, inuia & inaquosa: ad quem autem refugium habebimus nisi ad Mariam Matrem clementissimam? Tenemus eam, nec dimittimus; aduoluamur eius pedibus supplices, adhareamus cordi; ipsa ostendet nobis *Agnum de sub cuius pede Fons viuus emanat*; ipsa nos efficit dignos promissionibus Christi, ipsa in solitudine & exilio nostro omnem nostram elementer subleuabit penuriam & necessitatem, nosque efficit dignos se clientes, & tandem caelo dignos incolas.

Clemens. Deipara ergo S. Genouesim, Melanus in SS. Belgij 2. Aprilis.

In eundem mihi hic rememorare, quam clementer se in deserto gesserit hæc Virgo clemens erga S. Genouesim Palat. Hæc Ducis Brabantia filia, velut altera Susanna suo tempore emicuit pudicitia & patientia, nec non deuotione erga Dei Genitricem. Cuius interuentu à Sifido Rom Imperij Palatino masculum prolem concepit, antequam is ad barbaras nationes cum magno belliparatu abiret. Abiens coniugem cum omni dominio defendendam tradidit militi fortissimo Goloni. Sed miles primam blanditijs, deinde fidei de mariti morte litteris, denique & alijs molestijs eius pudicitiam exagitant. Nouissimè redeunt viro omnia prospera esse dixit, præter thorum adulterio maculatam. Quare eam cum prole submergendam fugerunt. Quod mox maritus ira percitus fieri decreuit. Sed famuli eam in nemore deseruerunt, & pro lingua eius ad Golonem canis linguam attulerunt. Interim velut altera Agar cum prole per solitudinem vagatur, antra habitat lymphæ & herbis se sustentans ab Ad vocata interim sua Deipara multam consolationem capiens. Per eius patrocinium cerua quædam filiole turgidas mammas exhibebat. Elapsis tandem annis sex & mensibus tribus, maritus inter venandum in die Epiphaniæ, vxorem cum prole reperit, & ex cicatrice vulneris in Brabantia accepti, alijsque signis eam cum rugitu agnouit. Noluit autem cum marito congressi, nisi sponderet Ecclesiam ibi ædificare Dei Genitrici, quæ eam in tæro conseruaret aduersis. Quod citò fecit, & constructam Hidulphus Episcopus consecravit. Superuixit autem, delicata non ferens, in consueta abstinentia, vsque ad proximum diem secundum Aprilis. Cuius anima caelos transcendit, corpus autem in dicto Templo est reconditum. Vbi Deus ob suæ Matris reuerentiam præclara multa operatur. Cæterum Golo à quatuor indomitibus bobus dilaceratus interijt.

& beneuolum. Erapud antiquos *Piare* idem significat quod colere, aut pie amare. Hinc Nazarius: *Nemo est qui suos magis piet liberis.* Hinc & illud Ciceronis: *Nō iectus in me pius, quam Pater in filios.* Propterea Dominum Iesum Pium sæpe vocat Ecclesia: *Recordare Iesu Pie, quod sum causa tue vitæ.* Et iterum: *Pie Iesu Domine, dona eis requiem.* Refert Martyrologium Franciscanum de B. Mentia Ord. S. Francisci Sanctimoniali, quod mirac foret deuota imaginis cuiusdam Crucifixi in Monasterio nostræ Domine de Consolatione apud Oppidum Calabazanzæ prope Palentiam. Cum vero magno affectu & seruore apud illam imaginem illud repperet, *Pie Iesu domine,* respondit Christus per illam imaginem: *Bene Pium me vocas, sum etenim; tibi; Pium ero.* Quibus verbis Dei erga se dilectionem agnouit, suamque electionem.

Hoc nomen Pius, quod Regi Cæli conuenit primario & eminenter, etiam in Imperatores & Reges sæculi translatum est, vt mox euenit Dei clementiam & pietatem erga subditos in itan. Hinc & Diui etiam nomine sunt honorati; nam frequens est apud veteres hæc nomenclatura, *Diua Augusta, Diuus Augustus.* Recte autem & pulchre hæc de re sic scribit & monet B. Bnodius in Panegyrico Theodoric Regis Italia: *Maior es nostri Deus vocauerunt eos, quibus sceptrum collata sunt. Rex ergo vocat Diuum vitam agat ex fructu conscientia, nec requirat pompeia vocabula nuda instantia.*

Sed & quibusdam Principibus nomen Prii appropriatum fuit ob eximiam pietatem, tum erga Deum, tum erga Beatam Dei Genitricem.

Ob hæc causam Ludouicus, filius Caroli Magni, Prii cognomen est assecutus, vulgò Ludouicus Pius nuncupatus. Neipm non imperij solum, sed multo magis paternæ pietatis hæres, veterandam Deiparæ Virginis imaginem tanti fecit, vt eam quocumque religiosissime circumferret. In venationibus ad Arborem eam collocaui iubebat, vt e regione positam inter venandum crebro videtur, à tergo relictam subindè respectaret, ad eandem precaturus sæpe recurreret. Idem diuina monitione ad Arboris Truncum noui Templi fundamenta fecit, & Sanctissimæ Virgini nuncupauit. In suburbio quoque Wormatiensi condidit Monasterium, & Matris Matris Cœnobium appellauit, quam incredibiliter sincero adamabat affectu. An non igitur ob hæc omnia meritò cognominatus est Ludouicus Pius?

Sic quoque nostro æuo Albertus Austriae, Belgij Princeps, à perisque dictus est Albertus Pius, ob pietatem eximiam in Deum & Virginem. De quo sic scribit auctor Calendarij Virginei, Iulij decima. tertia. Hic ad B. Virginem Hallensem frequens itabat. Dozum ibi suspendit lampadem argenteam pondere & opere insignem, & vedigal anouum addidit, vt perpetuò ante sacram effigiem luceret. Antequam in Hispaniam proficisceretur ad conuabium cum Screnissima Isabella, Philippo secun-

MANTIG

SECT. XI

O P I A.

Pietas magna sum deus.

Quid sit esse Pium

Clementiæ affinis est pietas erga inferiores, iuxta Magates decet, immò ornat & coronat. De hac vtraque sic Faustina coniugem alloquitur Marcus Antoninus apud Lampridium: *Hæc Casarem Deum fecit, hæc Augustum consecravit, hæc Patrem tuum Pij nomine ornavit.* Pius ergò non solum significat religiosum virum sed & benignum

Martyr. 15. Ian. 4. Genouesim, 2. April. Supplementi Nomen Pius Prii mariti dicitur. Des. Tristis puritatem in Imperatore. Regi. Et Prii. Er Prii. Ludouicus Pius deusna erga B. Virginem. Cœnobium. at lic. Martij. Albertus Austriae, Belgij Princeps. Pius dicitur in Deum & Virginem.

secundi filia, sacram Purpuram Cardinalitiam (quam multos annos ornatat verius quam ab ipsi ornatus fuerat) suspendit Virgini Mater in Hallis miraculis coruscanti, qua postea, gladio se accinxit idque eo ipso die quo e vita abiit, quod obsequium dignum videretur, factum id anno 1598. 13. Julij, obiit autem 1621. eodem die.

Eandem Virginem coluit maximè in Aspicillo prope Sychemum, ubi per multos annos conloquentes novendium peregit in veneratione Virgini, peccata confessione expiando, & sacra Eucharistia se reficiendo, multaque dona pretiosa Virgini consignando. Ibi cum coniuge Isabella Clara Eugenia magnificum & verè regium templum forma rotunda excitari curavit, quod hanc habet inscriptionem rememoratione dignam:

DEO OPT. MAX.

DEIPARÆQUE VIRGINI MARIÆ.

Magna in rebus adstricti auxiliatrici,
Quæ Mater Christi est, potesturi,
Quæ mater nostra est, volenti,
Quæ collem salubris aspersum elegit
Vt straculorum fama incluyum
Super alta Montium cubina exaltaret,
Vnde nominis sui gloriam cultunque,
Per innumerabilia beneficiorum missilia,
Frendente nequidquam heresi
Toto terrarum Orbe diffunderet.

ALBERTVS ET ISABELLA

Archiduces austriae, Belgicaeque
Principes,
Tutelari sua ac suorum Divæ,
Post civilita quadraginta amplius annorum
bella
Pacatis Belgicae Provincias,
Publicæ gratitudinis ergo
Hanc Basilicam à fundamentis
Excitarunt.
Anno parte salutis, 1609.

Pontifices nonnulli dicitur P. I. Neque hic reticendum, Summos Pontifices nonnullos P. I. nomine in sui inauguratione sacra fuisse insignitos, pietateque fuisse incluytos. Præter illum qui pietatem suam etiam suo sanguine per martirium lauxit (de quo Breviarium Rom.) celebris fuit Pius quartus, antea dictus Ioannes Angelus Medicus de cuius electione cum ageretur in Cardinalium conclavi, apparuit Columba liberè circumvolitans, ac deinde eius vertici insidens. Quam rem haud aliter prudentes interpretati sunt, quam Ecclesie primatum illi portendi. Sic electus est (quasi alter Fabianus Pontifex, qui etiam per Columbam designatus fuit) & Pius quartus nominatus est.

Mariæ.

Celebris quoque est Pius Quintus, ob pietatem eximiam & fortitudinem, quæ se in summo fastigio gessit, de quo hic versus lucem vidit: *Quinque fuerunt P. I. post Divi tempora PETRI. Sed quintus Felix dicitur atque Pius.* Nam Pius hæreticis charum à fœderis Oculis: Felix cum Turcis maxima bella gerit. O pia prosperitas, pietas à prospera que sic Commissum duplici servat ab hoste gregem.

Hic piensissimus fuit erga Virginem Deiparam, cuius ope insignem illam victoriam tulit de Turcis anno 1571. propter quam institutum est Festum S. Mariæ de Victoria primâ Dominicâ Octobris, quod est primarium Festum in Sodalitio Rosarij. De qua re passim Libelli de hoc Sodalitio in lucem editi.

Itaque omnes qui P. I. nomen vel agnomen sunt sortiti ob virtutem pietatis, illam hauserunt ab ea, cui hæc dicimus cum emphasi, O PIA! Ec hæc nimirum est, cui hic Titulus per excellentiam competit post Filium, & per Filium, cui etiam Pœta canit:

Quæ tua sit pietas, nec littera, nec dabit atas.
Hoc quoque eam nomine compellere nos docet S. Ansel. his verbis eam invocan. lib. de excellent. Virgini: *Pie Domine, parce seruo Matris tue; Pia Domine, parce seruo Filii tui.* O tu illa pie potens, & potenter pia Maria, de qua Fons est ortus pietatis & misericordiam, nec contineas precor tam veram misericordiam, ubi tam veram agnoscis misericordiam.

Valentæ colitur B. Virgo in quadam Imagine, quæ intulatur *Nostra Domina Derelictorum*. De qua illud mirabile fertur, quod cum aliquis submergitur, vel circa pietatem trucidatur, audiuntur in armario quo clauditur dicta Imago, certi ictus. Et eadem miraculose prodit locum homicidij, & quo loco sit cadaver, vel trucidatum, vel submeritum. Attende ergo his effectibus, quàm Piam Matrem se ostendat Maria erga derelictos. Anno 1608. 28. Iunij, cum quidam ob homicidium duceatur ad patibulum, in itinere posttravit se in genna cotam Sacello, in quo ista conservatur Imago, obnixè Virginem deprecans, ne se in illa extrema hora desereret. Vix verba finierat, cum ab ea, licet armario conclusa, responsum reddidit quinque ictibus, qui ab universo populo auditi sunt. Et cum iterum genuflecteret Deiparæ gratias acturus pro signo exauditionis dato, iterum auditi sunt quinque ictus, ut prius. Huic Imagini devotissimus erat B. Gaspar Bono, ex Ordine Minorum, vix celebris sanctitatis, admirans coram ea frequenter Virgini Deiparæ illam in derelictos pietatem, venerans potenter piam, piè potentem Mariam.

Pius 7. vere pius erga B. Virgin.

Beati's Virgo post filium dicitur. P. I. per excellentiam.

Exemplum pietatis illius in derelictos.

Inlii.

P

O Du.